

WOJEWÓDZKI KOMITET FRONTU JEDNOŚCI NARODU
W K O S Z A L I N I E

**GROMADZKIE I WIEJSKIE KOMITETY
FRONTU JEDNOŚCI NARODU
- W DZIAŁANIU**

Koszalin

marzec 1963 r.

Na podstawie materiałów komitetów FJN

opracował: A. Czechowicz

Zdjęcia: Tadeusz Fikowicz

MW i MW.
3219

Wydano na zlecenie Wydziału Propagandy KW PZPR w Koszalinie

KZG Koszalin D-237 15 III 63 3000 pap. klienta. H-3

PLANY TWÓRCZEGO WYSIŁKU

We wsiach województwa koszalińskiego działa kilkaset gromadzkich i wiejskich komitetów Frontu Jedności Narodu. Jak wykazuje praktyka ich działania, spełniają one na wsi wielostronną rolę poprzez mobilizowanie wysiłków społecznych wszystkich mieszkańców wsi, koordynowanie poczynań inicjatyw zmierzających do dalszego podniesienia poziomu produkcji rolnej i poprawy warunków życia oraz rozwoju kultury i oświaty. Mówiąc o roli i zadaniach komitetów na wsi przewodniczący WK FJN, I sekretarz KW PZPR w Koszalinie tow. Kuligowski stwierdził na ostatnim plenum WK FJN:

„Najbardziej odpowiedzialna i wyteżona praca oczekuje gromadzkie komitety Frontu Jedności Narodu. Jeżeli bowiem gromadzkie rady narodowe stają się inspiratorami i koordynatorami rozwoju produkcji rolnej w gromadzie... to muszą one silniej i bardziej na codzień oprzeć się o lokalne komitety Frontu Jedności Narodu, o ludność wsi”.

Omawiając zadania powoływanych wówczas wiejskich komitetów Frontu Jedności Narodu tow. Kuligowski powiedział: „Wiejskie komitety FJN zapewnią właśnie więź rad narodowych i innych organów władzy ludowej ze społeczeństwem i swą działalnością przyczynią się do dalszego rozwijania czynnej postawy ludności wiejskiej w zakresie rozwoju rolnictwa oraz życia społeczno-politycznego i kulturalnego. Winny stać się one ośrodkami inicjatywy i koordynacji wszelkich społecznie pożytecznych poczynań ludności wiejskiej. Aby mogły rozwinąć swą tak pomyślaną działalność — winny one nawiązać współpracę z radami narodowymi, kółkami rolniczymi i innymi organizacjami społeczno-gospodarczymi działającymi na wsi. Wiejskie komitety FJN winny wspólnie z radami narodowymi, w oparciu o aktywistów wiejskich i w ogóle o mieszkańców wsi, organizować czyny społeczne w różnych dziedzinach, jak np. budowa dróg, obiektów komunalnych i kulturalnych podnoszenie estetyki wsi oraz zapewnienie realizacji i celowego wykorzystania funduszu gromadzkiego... Komitety wiejskie winny również współdziałać

Wiejski Dom Towarowy w Będzinie to placówka mająca duże znaczenie w życiu wsi i gromady. Toteż tamtejszy komitet Frontu Jedności Narodu dużo uwagi przykłada do jego pracy, interesuje się zaopatrzeniem, wspólnie z władzami handlowymi czuwa nad coraz bardziej sprawnym działaniem tej placówki.

z radnymi i sołtysami, szczególnie w realizacji uchwał podejmowanych na sesjach rad narodowych. Do ich roli należy organizowanie spotkań sprawozdawczych i informacyjnych z radnymi i posłami oraz przedstawicielami innych organów władzy ludowej. To właśnie one winny inspirować dokonywanie kontroli społecznej nad działalnością wiejskich placówek handlowych i usługowych. Zakres ich społecznej działalności będzie mógł się rozwijać w miarę zdobywania doświadczenia i zjednywania sobie zaufania i autorytetu w swoim środowisku”.

Obecnie można z całym przekonaniem stwierdzić, że wiele komitetów w sposób właściwy pojęło swe zadania i z powodzeniem je realizuje, że działalnością swą zdobywa coraz większe zaufanie i autorytet u mieszkańców wsi. Poważna część wiejskich i gromadzkich komitetów FJN zgromadziła już, mimo stosunkowo niedługiego okresu pracy, nie mały

dorobek na swoim koncie, przeprowadziła nie jedno udane przedsięwzięcie, zrealizowała szereg pożytecznych inicjatyw. Również do wielu komitetów wiejskich w naszym województwie odnoszą się słowa przewodniczącego Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu tow. Aleksandra Zawadzkiego, który na ostatniej plenarnej sesji OK FJN stwierdził:

„...mamy wiele takich komitetów wiejskich, które prawidłowo wystartowały, rozbudziły inicjatywę społeczną na najważniejszym polu swej pracy, to jest w dziedzinie wykorzystania rezerw i możliwości dla zwiększenia produkcji rolnej, propagowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, organizowania samopomocy sąsiedzkiej — włączają się aktywnie do realizacji gromadzkich planów rolniczych.

Wiele z nich ma godne pochwały osiągnięcia w rozwijaniu zbiórki na SFBS, czynów społecznych i pracy kulturalnej”.

Począwszy od pierwszych dni bieżącego roku gromadkie i wiejskie komitety Frontu Jedności Narodu w województwie koszalińskim przystąpiły do opracowywania swoich planów działania na 1963 r. Czynią to w oparciu o dotychczasowy dorobek swej pracy i zgromadzone w niej doświadczenia, w ścisłym powiązaniu z planami gromadzkimi i ich wycinkami dla poszczególnych wsi, analizując przy tym potrzeby i możliwości swego terenu zarówno w zakresie rozwoju produkcji rolnej oraz życia społecznego i kulturalnego. Ustalenie planów działania w swej wsi czy gromadzie pozwoli terenowym komitetom FJN w sposób przemyślany i długofalowy poprowadzić swoją pracę, w kierunkach najistotniejszych dla rozwoju produkcji rolnej oraz działalności społeczno-kulturalnej na danym terenie

Gromadkie i wiejskie komitety w wielu miejscowościach bardzo rzetelnie i wszechstronnie podeszły do ustalania swych planów. Tak np. we wsi Świeszyna w powiecie koszalińskim zaangażowano do tej pracy szeroki aktyw. W pracach przygotowawczych nad ustaleniem planu brali udział członkowie komitetu FJN, przodujący rolnicy, sołtys, przodownik ochrony roślin, trzech asystentów ze Stacji Hodowli Roślin z pobliskiego Strzeżęcina — w sumie kilkanaście osób. Przed przystąpieniem do opracowania planu zorganizowano ogólne zebranie wiejskie, na którym przedstawiono rolnikom założenia planu gospodarczego i przedyskutowano wspólnie z nimi takie zagadnienia jak konieczność stosowania odpowiedniej struktury zasiewów, nawożenia, ochrony roślin, hodowli, zastanawiano się nad możliwością zwiększenia bazy paszowej poprzez lepszą pielęgnację użytków zielonych itp.

Samo opracowywanie planu odbywało się indywidualnie u każdego rolnika. Aktyw wiejski w grupach po 2—3 osoby wspólnie z każdym rolnikiem ustalał szczegółowo zadania w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej dla każdego gospodarza, biorąc przy tym pod uwagę realne możliwości podniesienia wyników w tych dziedzinach. Ustalone w poszczególnych gospodarstwach wskaźniki stały się następnie podstawą do opracowania planu wiejskiego. Powstał plan konkretny, a zarazem w pełni realny. Umieszczono w nim zamierzenia i zadania całej wsi, ustalono jakie przedsięwzięcia podejmie miejscowe kółko rolnicze i spółka wodna, sprecyzowano zadania organizacji społecznych i młodzieżowych — działających tutaj, w zakresie rozwoju życia kulturalno-oświatowego, wytyczono konkretne przedsięwzięcia w dziedzinie czynów społecznych itp.

Oczywiście, ustalenie przemyślanego i wszechstronnego planu działania, który nie pozostałby tylko na papierze, ale był z powodzeniem realizowany przez aktyw FJN i całą wieś, nie jest sprawą prostą, wymaga wysiłku i skoordynowanego

Widoczny na zdjęciu nowy budynek to wybudowana niedawno agronomówka w Będzinie pow. Koszalin. W gromadzie agronom jest bardzo potrzebny, jego praca i wskazówki mogą się przecież w istotnym stopniu przyczynić do postępów w produkcji rolnej na tym terenie, do poprawy poziomu gospodarowania na wsi.

działania. Przekonano się o tym we wsi Mielenko (pow. Koszalin). Tu również wiejski plan działania ustalono kolektywnie, jednak bez dostatecznie szerokiej dyskusji z ogółem mieszkańców wsi i szczegółowych konsultacji z poszczególnymi rolnikami. W rezultacie okazało się, że plan wiejski nie jest w pełni realny i nie odzwierciedla w pełni faktycznych możliwości i potrzeb miejscowych. Aktyw z Mielenka na wniosek i z inicjatywy komitetu FJN potrafił w sposób samokrytyczny ustosunkować się do tego faktu, oraz wyciągnął z niego należyte konsekwencje. Ponownie aktyw ten wyszedł do rolników, zamierzenia planu zostały szeroko przedyskutowane z całą wsią i skonsultowane z każdym rolnikiem. W wyniku tego znacznie zwiększono planowy obszar zasiewów w stosunku do założeń pierwotnych: zbóż z 154 ha do 196 ha, ziemniaków z 74 ha do 80 ha oraz postanowiono zmienić na korzystniejszą dotychczasową strukturę zasiewów. Plan w obecnej wersji przewiduje jakie konkretne środki zostaną podjęte we wsi dla zwiększenia plonów i bazy paszowej (lepsze nawożenie i ochrona roślin, przestrzeganie terminów agrotechnicznych itp.). W planie nakreślono też poważne zadania w dziedzinie rozwoju mechanizacji i aktyw wiejski FJN czyni obecnie energiczne starania o zapewnienie dla niej odpowiedniej bazy i obsługi.

Podobnie, w sposób kolektywny i rzeczowy, opracowano plany działania gromadzkich i wiejskich komitetów Frontu Jedności Narodu w wielu innych gromadach i wsiach na terenie województwa. Na dalszych stronach niniejszego wydawnictwa przedstawione zostały dwa plany działania: Gromadzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Dobrzycy pow. Koszalin oraz Wiejskiego Komitetu FJN w Zakrzewie pow. Złotów. Są one dziełem tamtejszego aktyw skupionego wokół komitetów FJN i zawierają całokształt zamierzeń w roku 1963. Sądzymy, że mogą one stać się pomocne innym gromadzkim i wiejskim komitetom FJN w opracowaniu podobnych planów, oczywiście przy uwzględnieniu warunków i możliwości istniejących na danym terenie.

PLAN DZIAŁANIA NA ROK 1963

Gromadzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Dobrzycy pow. Koszalin

Gromadzki Komitet Frontu Jedności Narodu w Dobrzycy ustala niniejszy plan działania dla całej gromady na rok 1963. Podstawą planu jest gromadzki plan rozwoju rolnictwa, zadania z niego wynikające oraz potrzeby mieszkańców gromady przy uwzględnieniu obecnych możliwości miejscowych.

Główne kierunki działania Gromadzkiego Komitetu FJN przedstawiać się będą w roku 1963 następująco:

- podnoszenie na wyższy poziom produkcji rolnej: roślinnej i hodowlanej, poprzez m. in. właściwą uprawę gleby, organizację prac polowych i hodowli oraz pomoc gospodarstwom mało wydajnym i podupadłym
- organizowanie czynów społecznych w różnych dziedzinach życia gospodarczego i społecznego wsi, a m. in. budowy i rozbudowy urządzeń socjalnych i komunalnych, budowy dróg, podnoszenia estetyki wsi i poziomu higieny
- rozwój życia kulturalnego i oświaty wśród rolników
- rozwijanie działalności społecznej i aktywności politycznej mieszkańców gromady, pomoc wiejskim komitetom FJN, koordynowanie poczynań w tym zakresie.

Realizacja tych zadań będzie się dokonywała przy współdziałaniu wszystkich mieszkańców gromady, a w szczególności przy współpracy i pomocy Komitetu Gromadzkiego PZPR, ZSL, GRN, ZMW, kółek rolniczych, kół gospodyń wiejskich oraz przy pomocy i współpracy POM i PGR w Strzepowie i Strachominie.

Gromadzki Komitet Frontu Jedności Narodu przyjmuje na siebie rolę koordynatora wszelkich poczynań wynikających z niniejszego planu działania.

Charakterystyka gromady Dobrzyca

Gromada Dobrzyca liczy 7 wsi (we wszystkich działają wiejskie komitety FJN). Znajdują się tutaj gleby III, IV, V i VI klasy.

Ogólny areal gruntów w gromadzie: 2650 ha, z czego 1939,21 ha ziemi ornej, 629,99 ha łąk i pastwisk, zaś 13 ha zajmują sady, 35,25 ha lasy i 33,42 ha nieużytki. Znajduje się również na tym terenie 579 ha gruntów Państwowego Funduszu Ziemi, z czego 466 ha stanowią grunty orne i 113 ha łąki i pastwiska. Areal PFZ jest w całości zagospodarowany przez rolników. Ponadto w użytkowaniu kółka rolniczego pozostaje 13 ha gruntów pozaindywidualnych.

Zadania w dziedzinie produkcji rolnej

● W zakresie produkcji roślinnej zamierza się w pewnym stopniu powiększyć areal zasiewów w gromadzie i zmienić jego strukturę na korzystniejszą ze względów gospodarczych. W porównaniu z rokiem 1962 zasiewy będą się kształtować w 1963 r. następująco:

Wyszczególnienie	1962		1963
	plan.	wykon.	plan.
pszenica	212	212,20	224
żyto	417	416,96	391
jęczmień	13	12,95	22
owies	335	334,93	318
ziemniaki	304	304,48	358
buraki cukrowe	10	10,67	35
rzepak	68	68,36	137
kukurydza	4	3,66	5
strączkowo-motylkowe	517	444,81	459
ogółem	1880	1807,92	1929

W roku 1963 planuje się osiągnięcie w gromadzie podwyżki plonów większości upraw w oparciu o realnie istniejące możliwości i będące do dyspozycji środki. Wydajność z hektara będzie się kształtować następująco: pszenica — w 1962 r. osiągnięto 18 q z ha, a w 1963 planuje się uzyskać 18,5 q z ha; żyto — 1962 r. — 15,2 q z ha, 1963 — 17 q z ha; jęczmień — odpowiednio — 22 q—22 q; owies — 22 q—22 q; ziemniaki — 150 q—170 q; buraki — 180 q—190 q; rzepak — 12 q—15,8 q; kukurydza 250 q (na kiszonkę) — 500 q; siano — 30 q—38 q; len (słoma) 40 q—37q (wobec wyłączenia z uprawy lnu, przewiduje się obniżkę plonów).

Członkowie Gromadzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Dobrzycy pow. Koszalin obradują nad ustaleniem planu działania na rok 1963.

W celu osiągnięcia planowanej podwyżki plonów należy polepszyć poziom uprawy. Dokona się to poprzez właściwe wykonywanie prac w przewidzianych terminach agrotechnicznych, stosowanie odpowiedniego nawożenia, wymianę materiału siewnego, rozszerzenie zabiegów ochrony roślin, walkę z chwastami i in.

W szczególności przewiduje się zwiększenie zużycia nawozów mineralnych jak następuje:

	azotowe	fosforowe	potasowe	razem	wapno nawoz.
1962	133,2 t	68,7 t	69,1 t	270 t	51 t
1963	145	75	79	299	100

W zakresie chemicznej walki z chwastami planuje się przeprowadzić ją na ogólnej powierzchni 205 hektarów. Ponadto na obszarze 95 ha obejmie się ochroną rośliny kontraktowane takie jak len i rzepak. Przewiduje się także zaprawienie 1206 q zbóż oraz objęcie kompleksową ochroną ziemniaków na obszarze 489 ha, a także przeprowadzić ochronę sadów (7204 drzewa owocowe).

Na terenie GRN Dobrzyca działają obecnie 2 kółka rolnicze, w Dobrzycy i Wierzchominie. Przewiduje się, że jeszcze w tym roku zostaną zorganizowane dwa dalsze kółka rolnicze w Wierzchominku i Słowienkowie. Kółka posiadają już pewien dorobek w dziedzinie mechanizacji. Kółko w Dobrzycy posiada trzy zestawy ciągnikowe z pełnym wyposażeniem, a kółko w Wierzchominie jeden pełny zestaw ciągnikowy. Mimo posiadania tego sprzętu oraz mimo istnienia w Dobrzycy Państwowego Ośrodka Maszynowego chłopcy w gromadzie odczuwają w okresie nasilenia prac polowych brak maszyn i sprzętu. Toteż zakłada się, że w roku 1963 park maszynowy będzie nadal powiększany. Kółko w Dobrzycy zakupi jeszcze jeden ciągnik ciężki, a w Wierzchominie przybędzie drugi pełny zestaw ciągnikowy, jeszcze w pierwszym kwartale. Oba kółka zakupią również w pierwszym kwartale po jednym ciężkim opryskiwaczu ciągnikowym do ochrony roślin. Dla zabezpieczenia posiadanego sprzętu i maszyn wybuduje się garaże i szopy w Dobrzycy i Wierzchominie. Remonty i naprawy maszyn i sprzętu systematycznie wykonywać będzie miejscowy POM, z którym kółka rolnicze nawiązały dobrą współpracę.

Ponadto z Funduszu Rozwoju Rolnictwa planuje się zakupić w gromadzie także i inny sprzęt, a m. in. młocarnie z prasami, którymi będą dysponować kółka rolnicze. Przewiduje się również z chwilą zorganizowania kółek rolniczych, zakupienie przez nie w Wierzchominku i Słowienkowie dwu zestawów ciągnikowych.

W zakresie produkcji zwierzęcej planuje się dalszy jej rozwój, który zobrazują następujące cyfry:

Wyszczególnienie	1962		1963
	plan.	wykon.	plan.
bydło ogółem	1304	1127	1350
w tym krowy	616	656	700
trzoda chlewna	1617	1750	1950
owce	439	439	500
konie	407	407	400
drób	15 467	15 467	19 700

W celu zabezpieczenia bazy paszowej dla planowanego wzrostu hodowli przewiduje się dokonanie szeregu prac melioracyjnych i konserwacji łąk. Dokona się odwodnienia łąk, kompostowania i wapniowania na obszarze 45 ha we wsiach Słowienkowo i Wierzchomino. Zwróci się uwagę na koszenie łąk we właściwym terminie tj. w okresie kwitnienia traw, w celu uzyskania najbardziej treściwej paszy. Dla prowadzenia wła-

ściwej konserwacji łąk powołane zostaną we wsiach Słowienkowo i Wierzchomino spółki łąkarskie. W miarę możliwości na obszarze dalszych 20 ha łąki zostaną zaorane i obsiane.

Gromadzki Komitet FJN widzi bezwzględną potrzebę przeprowadzenia w 1963 r. melioracji na obszarze co najmniej 70 ha w Dobrzycy, Smolnie i Słowienkowie. Konieczne jest również powołanie w tych wsiach spółek melioracyjnych oraz sfinansowanie zamierzonych prac w kwocie około 2 mln zł, poza wkładem społecznej pracy rolników.

W rezultacie dalszego rozwoju produkcji rolnej w gromadzie przewiduje się **zwiększenie w roku 1963 sprzedaży produktów rolnych dla państwa**. W porównaniu z rokiem 1962 wzrośnie ona w sposób następujący:

Wyszczególnienie	1962	1963 (plan.)
4 podst. zboża	290,4 ton	372,9 ton
ziemniaki	500,5	796,8
żywiec ogółem	57,3	73,6
mleko (w tys. litrów)	1017,6	1118,6

W zakresie **pomocy dla gospodarstw ekonomicznie podupadłych**, których na terenie gromady Dobrzyca jest 43, przewiduje się podjęcie szeregu środków. M.in. proponuje się 2 gospodarstwa przejąć na skarb państwa i 2 gospodarstwa przekazać do PGR. W stosunku do 39 pozostałych gospodarstw przewiduje się zastosować pomoc w formie długoterminowych pożyczek, zmniejszenie wymiaru produktów i obowiązkowych dostaw oraz w uzasadnionych wypadkach uwolnienie od podatku.

Czyny społeczne i zadania w dziedzinie dalszego rozwoju gospodarczego gromady (poza rolnictwem)

Gromadzki Komitet Frontu Jedności Narodu uważa, że również w 1963 roku sprawa udziału w budownictwie szkół Tysiąclecia jest czołowym zadaniem mieszkańców gromady w realizacji czynów społecznych. Niedostateczne do tej pory wyniki całej gromady w zbiorce na SFBS stawiają przed wiejskimi komitetami FJN na naszym terenie dodatkowe zadania. Postanawia się więc powołać spośród członków WK FJN zespoły, którym powierzone zostanie systematyczne zbieranie składek na SFBS we wsiach. Sprawie tej więcej uwagi poświęcą również szkoły na terenie gromady, które mają możliwość właściwego oddziaływania za pośrednictwem młodzieży na rodziców. Plan zbiórki na SFBS w roku bieżącym powinien zostać w pełni realizowany.

Gromada Dobrzyca bierze udział w konkursie WK FJN i Prezydium WRN „O najpiękniejszą i najgospodarniejszą wieś, PGR, osiedle i miasto ziemi koszalińskiej”. W ramach udziału w konkursie gromada podejmie siłami społecznymi w roku 1963 szereg różnorodnych poczynań.

W czynie społecznym poszczególne wsie na naszym terenie doprowadzone zostaną do estetycznego wyglądu: pobielą się drzewa owocowe, uporządkuje i wyremontuje żywopłoty i ogrodzenia, drogi i obejścia gospodarskie.

W czynie społecznym i przy udziale środków z funduszu gromadzkiego założony zostanie w terminie do czerwca 1963 r. ogród jordanowski w Dobrzycy. Przewiduje się również ukończenie budowy wiejskiego domu kultury w Dobrzycy przy pomocy społecznej i ogrodzenie w tej samej wsi ośrodka zdrowia, przy czym robocizna wykonana zostanie przez mieszkańców w czynie społecznym. We wsi Strachomino wybudowany zostanie, przy udziale pracy społecznej mieszkańców, basen przeciwpożarowy.

Państwowy Ośrodek Maszynowy w Dobrzycy pow. Koszalin ściśle współpracuje z Gromadzkim Komitetem FJN. Plany i zamierzenia POM zostały ujęte w programie działania komitetu. Praca zatrudnionych tu ludzi przyczynia się do dalszego rozwoju rolnictwa w gromadzie. Niektórzy z członków załogi są aktywistami Frontu Jedności Narodu, biorą udział w akcjach i czynach społecznych. Na zdjęciu: w okresie zimowym trwają w POM remonty maszyn rolniczych.

Plan inwestycyjny w gromadzie przewiduje na rok 1963 budowę drogi na odcinku Smolno—Dobrzyca długości 3 km. Przy budowie tej drogi zobowiązali się pracować społecznie rolnicy ze wsi Smolno. Również przy wkładzie społecznej pracy mieszkańców wsi Wierzchomino i Słowienkowo zostanie do końca 1963 roku założone oświetlenie uliczne w tych miejscowościach, na co uzyskano już kredyty z nadwyżek budżetowych, a projekt jest w opracowaniu.

W roku 1963 nastąpi dalsze polepszenie sytuacji w gromadzie w dziedzinie handlu i usług dla ludności. Polepszy się estetyka zakładów usługowych i lokali handlowych, przeprowadzi się modernizację niektórych z tych placówek. I tak planuje się przeprowadzić remont piekarni i remont gospody, dokona się przebranzawiania sklepów. W Dobrzycy utworzony zostanie zakład fryzjerski. Rozważana jest także możliwość otwarcia prywatnej masarni, gdyż brak sklepu mięsnego daje się poważnie odczuć w gromadzie. Plan przewiduje wzrost zaopatrzenia sklepów w gromadzie w stosunku do roku 1962 o 8⁰/₀, i to zarówno w dziedzinie zaopatrzenia rolnictwa jak i w zaopatrzeniu w artykuły spożywcze i przemysłowe.

Zadania w dziedzinie oświaty i kultury

W zakresie oświaty i życia kulturalnego podjętych zostanie szereg poczynań zmierzających do dalszego rozwoju tych dziedzin życia społecznego gromady.

Szczególne uwagę, obok lepszego zaspokajania potrzeb szkół i nauczycielstwa na tym terenie, zwróci się na sprawy szkolenia rolniczego oraz oświaty dla dorosłych. W Dobrzycy, Wierzchominie i Strzepowie prowadzi się zajęcia dokształcające dla dorosłych w zakresie klasy VII. Od nowego roku szkolnego planuje się ponadto objąć dokształcaniem w zakresie szkoły podstawowej dalszą liczbę dorosłych poprzez organizowanie kursów przy szkołach w Dobrzycy, Smolnie, Strzepowie, Wierzchominie i Strachominie, szczególnie w zakresie klas IV-V. Na kursach ogólnokształcących wprowadzi się zajęcia i wykłady z dziedziny rolnictwa. Obecnie jest również prowadzona szkoła przysposobienia rolniczego w Dobrzycy, do której uczęszcza młodzież z Dobrzycy, Smolna, Strzepowa i Wierzchomina. Na jesieni 1963 r. zaplanowano podnieść stopień organizacyjny SPR do dwóch oddziałów i dwukrotnie zwiększyć liczbę słuchaczy (do 40).

Gromadzki Komitet Frontu Jedności Narodu będzie również dążył w swej pracy do rozwijania aktywniejszej działalności kulturalnej w gromadzie. W tym zakresie planuje się szereg

przedsięwzięć. Przede wszystkim zamierza się kontynuować prace remontowo-budowlane przy Wiejskim Domu Kultury w Dobrzycy. Oddanie do użytku tej placówki przewiduje się na grudzień 1963 r. WDK obejmie swą działalnością wszystkie placówki kulturalne na terenie gromady i pomoże w rozwijaniu szerszej niż dotąd pracy kulturalno-oświatowej. Reaktywowana zostanie działalność świetlicy wiejskiej w Wierzchominie, a również w Strachominie i innych miejscowościach gromady zwróci się większą uwagę w pracy świetlic wiejskich na działalność oświatową, organizowanie odczytów i prelekcji, spotkań, kursów dla kobiet itp. Powołane zostaną dalsze zespoły artystyczne, organizować się będzie również systematycznie imprezy rozrywkowe. Biblioteka gromadzka posiadająca siedem punktów bibliotecznych w poszczególnych wsiach zwróci w swej działalności większą uwagę na propagowanie i rozwój czytelnictwa książek z zakresu literatury rolniczej i popularno-naukowej, a także na upowszechnienie książki w państwowych gospodarstwach rolnych na naszym terenie.

Ponadto dla uczczenia Tysiąclecia Państwa Polskiego Gromadzki Komitet FJN postanawia do roku 1964 opracować monografię wsi Dobrzyca. Pracę tę wykona zespół pod kierunkiem ob. Stachowiak — kier. szkoły i przew. Gromadzkiego Komitetu FJN.

Rozwój działalności społecznej i aktywności politycznej mieszkańców wsi

W realizacji zadań nakreślonych w planie działania, Gromadzki Komitet FJN będzie ściśle współpracował z organizacjami politycznymi i społecznymi działającymi na naszym terenie, a w szczególności z KG i POP PZPR, ogniwami ZSL i ZMW, instytucjami i placówkami gospodarczymi i kulturalnymi — w celu mobilizowania aktywności społecznej wszystkich mieszkańców gromady. Okaże również pomoc w tym względzie wiejskim komitetom FJN.

Ważnym zadaniem w tej dziedzinie jest utrzymywanie systematycznej więzi mieszkańców z radami narodowymi w celu jak najlepszego współdziałania w realizacji zadań dalszego rozwoju rolnictwa, życia gospodarczego i kulturalnego w gromadzie. Na zebraniach z radnymi, jakie się będzie systematycznie organizować w poszczególnych wsiach, wyborcy będą informowani o pracy rad narodowych, realizacji swych postulatów, mogą zgłaszać wnioski i uwagi. Gromadzki i wiejskie komitety FJN będą odbywać systematycznie przynajmniej raz

w kwartale swe posiedzenia, także z udziałem radnych, zorganizuje się posiedzenia Gromadzkiego Komitetu FJN wspólnie z sesją GRN w celu koordynacji i kontroli realizacji zadań ujętych w niniejszym planie.

Komitet Gromadzki FJN przy pomocy organizacji politycznych i społecznych oraz ich instancji powiatowych rozwinię ponadto działalność wychowawczą, polityczno-propagandową na swoim terenie. Poprzez odczyty i prelekcje i przy pomocy innych form, KG FJN pragnie dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców gromady z rzetelną informacją na tematy polityki międzynarodowej i walki o pokój jaką toczy Związek Radziecki i kraje socjalistyczne oraz na tematy sytuacji gospodarczej w kraju i zadań jakie się w związku z nią wysuwają. Pozwoli to pogłębić naszą pracę, nasycić ją właściwą treścią ideową i polityczną, przyczyni się do wytwarzania na naszym terenie właściwej atmosfery politycznej i ideowej sprzyjającej realizacji wszystkich zamierzeń, a w szczególności planów gospodarczych.

**GROMADZKI KOMITET
FRONTU JEDNOŚCI NARODU
W DOBRZYCY**

PLAN DZIAŁANIA NA ROK 1963

**Wiejskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu wsi Zakrzewo
w powiecie złotowskim**

Wiejski Komitet Frontu Jedności Narodu w Zakrzewie został powołany w dniu 23 listopada 1962 roku dla koordynacji zadań społeczno-gospodarczych i rozwijania aktywności społeczeństwa wsi w tych dziedzinach. W Wiejskim Komitecie FJN reprezentowane są wszystkie organizacje polityczne i społeczne działające we wsi. W oparciu o dotychczasowy dorobek swej pracy i zgromadzone doświadczenia oraz w wyniku analizy potrzeb i możliwości w dziedzinie rozwoju produkcji rolnej i życia społecznego i kulturalnego wsi i jej mieszkańców WK FJN ustalił zadania na rok 1963. Ujęte one zostały w następujący plan działania:

Charakterystyka wsi

Ogólna powierzchnia gruntów wsi Zakrzewo wynosi 1246 hektarów, w tym 892 (71,5%) gruntów ornych, łąk i pastwisk — 162 ha (13%), lasów — 92 ha (7,3%), — wód — 25 ha (2%) oraz 75 ha (6%) pozostałych gruntów takich jak nieużytki, drogi, rowy itp.

Liczba mieszkańców wg stanu na 31 grudnia 1962 wynosi — 904. Liczba gospodarstw rolnych — 166.

W Zakrzewie mieści się siedziba Gromadzkiej Rady Narodowej, GS „Samopomoc Chłopska”, Spółdzielczy Bank Ludowy, urząd pocztowy, stacja kolejowa, punkt skupu mleka, wiejski punkt zdrowia, 7-klasowa szkoła podstawowa i 2-oddziałowe przedszkole, Wiejski Dom Kultury oraz kino stałe, a także baza surowcowa zakładów roszarniczych i baza kółka rolniczego.

We wsi działają: organizacja podstawowa PZPR, koło ZSL i koło ZMW, kółko rolnicze i koło gospodyń wiejskich, LZS, ochotnicza straż pożarna i drużyna harcerska.

Zadania w dziedzinie produkcji rolnej

W zakresie produkcji roślinnej wysuwa się na rok 1963 szereg istotnych zadań.

W szczególności ustala się następujące zamierzenia jeżeli chodzi o **strukturę zasiewów**:

Wyszczególnienie	1962	1963
zasiewy ogółem	892	892
pszenica	2,5	3
żyto	352	347
jęczmień	38	38
owies	104	104
ziemniaki	183,5	188
kukurydza	3	4
strączkowe, motylkowe	110,5	115
okopowo-pastewne	40	45

W strukturze zasiewów w 1962 r. 4 zboża stanowiły 55,6%. Procent ten uważamy po analizie za realny i uzasadniony, dlatego poza minimalnym zwiększeniem uprawy pszenicy i zmniejszeniem żyta w strukturze zasiewów w r. 1963 nie przewiduje się większych zmian. Wzrost uprawy ziemniaka podyktowany jest warunkami klimatycznymi i glebowymi oraz tym, że rolnicy miejscowi specjalizują się w tej uprawie. Przewiduje się też w 1963 r. powstanie rejonu zamkniętej uprawy ziemniaka selekcyjnego. Wysoki procent upraw strączkowych i motylkowych pozwoli zapewnić bazę paszową i wpłynie korzystnie na strukturę gleby, a zatem i poprawę plonów.

W porównaniu z rokiem ubiegłym przewiduje się uzyskać w 1963 r. **następujące plony**: pszenicy jarej — w 1962 r. 20 q z ha a w 1963 również 20 q z ha, żyta odpowiednio — 18—18,5 q, jęczmienia wzrost z 25 q z ha do 26 q, owsa z 27 q do 27 q, ziemniaków — z 180 do 200 q, kukurydzy z 380 do 400 q, siana z 37 do 42 q, okopowo-pastewne 250 q—250 q z ha.

Dobre plony uzyskane w wyniku sprzyjających warunków na naszym terenie w roku 1962 są przyczyną planowania stosunkowo niedużego wzrostu wydajności z hektara, która jak na nasze warunki i obecne możliwości oceniana jest jako dobra. W celu uzyskania zaplanowanego wzrostu plonów w 1963 roku rolnicy naszej wsi nawiązały walkę z chwastami, zastosowały zwiększone dawki nawozów mineralnych, przeprowadzona zostanie wymiana materiału siewnego i w terminie dokona się wszelkich prac pielęgnacyjnych. Czuwać nad tym będzie komisja rolna GRN, agronom gromadzki i kółko rolnicze.

W zakresie nasiennictwa przewiduje się wymianę wiosną 4,8 ton jęczmienia i dodatkowo 15 ton owsa i 4 q pszenicy. Materiał siewny sprowadzony zostanie z PGR wyznaczonego przez Wydz. Roln. i Leśn. Prez. PRN.

W zakresie **ochrony chemicznej roślin** przeprowadzona zostanie chemiczna walka z chwastami na obszarze 70 ha, kompleksowa ochrona ziemniaków na obszarze 180 ha, zaprawa zbóż na obszarze 240 ha, ochrona sadów (2300 szt. drzew) i walka ze stonką na obszarze 260 ha. Zabiegi przeprowadzą poszczególni rolnicy, a zaplecze zabezpieczy kółko rolnicze m. in. przez zakupienie spryskiwacza traktorowego, środki chemiczne zaś GS. Koło ZMW zorganizuje ekipę techniczną do opryskiwania drzew, a pieczę nad całością prac mieć będzie agronom gromadzki.

W celu podniesienia wydajności z hektara propagować się będzie wśród rolników **konieczność zwiększenia zużycia nawozów mineralnych**, a w szczególności zwiększenia dawek nawozów fosforowych i potasowych, a także wapna nawozowego. Wynika to z dokonanej analizy dotychczasowego zużycia tych nawozów, które jest jeszcze niedostateczne. O sprawach tych będzie się dyskutować na szkoleniu rolniczym.

Zadania w zakresie hodowli. Przewiduje się w tej dziedzinie osiągnięcie następujących wskaźników:

Wyszczególnienie	1962	1963
bydło	419	420
w tym krowy	276	285
trzoda chlewna	1026	1026
owce	319	320
konie	119	117
drób	6480	6500

Wieś Zakrzewo posiada niewielką liczbę łąk i pastwisk, dlatego nie przewiduje się większego wzrostu pogłowia bydła, a przede wszystkim wyselekcjonowanie jak najlepszego materiału hodowlanego. Również obecna obsada trzody chlewniej na sto hektarów jest dostateczna, uwzględniając warunki paszowe gospodarstw. Przewiduje się natomiast uszlachetnienie rasy owiec.

Dla zabezpieczenia bazy paszowej **dokona się szeregu prac na użytkach zielonych i regulacji stosunków wodnych**. Obok właściwej pielęgnacji tych użytków i ich nawożenia, przeprowadzi się konserwację urządzeń melioracyjnych a także nowe drenowania na 100 ha gruntów ornym. Zostały już na to zabezpieczone środki z dotacji państwowych i wkładów własnych rolników oraz sporządzona dokumentacja. Konserwacji ro-

Wieś Zakrzewo w powiecie zlotowskim ma poważne osiągnięcia w konkursie na najpiękniejszą i najgospodarniejszą wieś w województwie. Na zdjęciu widzimy członków komisji konkursowej w trakcie podsumowywania wyników osiągniętych przez Zakrzewo w konkursie.

wów dokona się na odcinku 5078 mb., a pielęgnacji łąk na obszarze 25 ha. W celu pełnego wykonania tych zadań do końca marca zorganizowana zostanie we wsi spółka wodna.

Zagospodarowanie gruntów PFZ. Na terenie wsi Zakrzewo znajduje się 131 ha gruntów PFZ, z czego 20 ha jest w użytkowaniu kółka rolniczego, 96 ha indywidualnych rolników, a 15 ha nie nadaje się do zagospodarowania. Aktyw wiejski wraz z GRN dopilnuje by wszyscy użytkownicy zawarli umowy na uprawę gruntów PFZ i właściwie je zagospodarowali.

Wiejski Komitet FJN jako jedno z podstawowych zadań w roku bieżącym wysuwa dalszy **rozwoj działalności kółka rolniczego** i zacieśnienia jego współpracy z ogółem rolników. Dalszy wzrost liczby członków kółka i podniesienie jego autorytetu we wsi przyczyni się do podniesienia poziomu gospodarki rolnej. Obecnie posiadane przez kółko maszyny i sprzęt rolniczy w zasadzie pokrywają zapotrzebowanie wsi, z wyjątkiem aparatury ochrony roślin, która zostanie w roku bieżącym zwiększona o opryskiwacz traktorowy. Trzeba tylko większą uwagę zwrócić na prawidłowe zabezpieczenie, eksploatację i konserwację posiadanego sprzętu.

Realizacja nakreślonych zadań w zakresie produkcji roślinnej i hodowlanej przyczyni się do dalszego wzrostu poziomu

gospodarowania i produkcji rolnej w naszej wsi. W tym celu jednak obok realizacji zadań już wymienionych trzeba będzie ponadto wykonać także szereg innych prac, a m. in. poprzez szerzenie oświaty rolniczej przyczynić się do ścisłego przestrzegania przez rolników terminów agrotechnicznych, uzupełniać nawożenie organiczne poprzez wykorzystywanie torfu i odpadów gospodarczych i zakładanie przyzmy kompostowych, zakładanie silosów dla powiększenia ilości paszy w gospodarstwach itp.

W wyniku podniesienia produkcji rolnej można również założyć na rok bieżący pewien wzrost sprzedaży przez rolników produktów rolnych dla państwa. Proponujemy w tej dziedzinie, aby wieś Zakrzewo zwiększyła dostawy: zboża z 90 do 100 ton, ziemniaków z 300 do 350 ton, oraz żywca z 80 do 82 ton, co zakłada plan gospodarczy i co jest całkowicie realne.

Zadania w dziedzinie dalszego rozwoju gospodarczego wsi (poza rolnictwem)

W roku 1963 zrealizowanych zostanie wiele przedsięwzięć w różnych dziedzinach życia gospodarczego wsi.

W zakresie budowy dróg przewiduje się dokonanie remontu 1 km drogi gruntowej z Zakrzewa w kierunku Buczka Wielkiego, nawieziony zostanie żużel i wykopany jednostronny rów. Prace zostaną wykonane w czynie społecznym przy pomocy środków GRN i funduszu gromadzkiego do lipca 1963 r.

Dokonany zostanie także remont drogi z Zakrzewa w kierunku leśniczówki Karolewo oraz wymieni się przepusty (20 mb.) na drogach gruntowych do października br. Również te prace wykonane zostaną przez rolników w czynie społecznym.

W zakresie gospodarki komunalnej i ochrony przeciwpożarowej wykonanych zostanie szereg prac, w tym znaczna część w czynie społecznym.

M. in. wybudowany zostanie w czynie społecznym przy pomocy środków gromadzkich chodnik żużlowy we wsi — w kierunku przedszkola. Założonych zostanie także 5 punktów świetlnych i przewiduje się uruchomienie łaźni miejskiej. Część prac wykonana zostanie w czynie społecznym, przy pomocy materiałów i środków finansowych GS i GRN.

W roku 1963 zakończy się prace wykończeniowe w nowo wybudowanej remizie strażackiej, wyposażona zostanie w sprzęt znajdująca się tu świetlica. W czynie społecznym do

lipca br. wybuduje się 2 pomosty przeciwpożarowe na wodach przyległych do wsi.

W zakresie handlu i usług podjętych zostanie szereg poczynań dla poprawy zaopatrzenia ludności i rozszerzenia działalności usługowej. Gminna spółdzielnia uruchomi w roku 1963 wiejski dom towarowy (adaptację pomieszczeń zapoczątkowano w roku ubiegłym), sklep samoobsługowy branży spożywczej oraz warsztaty naprawcze, które świadczyć będą usługi dla ludności. Uruchomi także ekipę remontowo-budowlaną i punkt rozsiewu wapna. GS wybuduje także osobny pawilon na sprzęt rolniczy oraz garaże, założy instalację elektryczną przy punktach skupu i magazynach, zmodernizuje szereg urządzeń sklepowych i zaopatrzy swe placówki w oświetlone szyldy.

Z innych przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie naszej wsi w roku 1963 trzeba jeszcze wymienić oddanie do użytku agronomówki i wodomistrzówki, których budowa z funduszy państwowych rozpoczęła się w roku ubiegłym.

Ponadto w czynie społecznym organizacje młodzieżowe i młodzież szkolna uporządkuje przyległy do wioski lasek, dokona niwelacji terenu, wykarczują krzewy, zrobi ścieżki i ustawi ławki. Będzie tu park wiejski, miejsce wypoczynku mieszkańców Zakrzewa. Prace zostaną wykonane do czerwca br.

Młodzież szkolna i harcerze założą także szkółkę choinek na obszarze 0,25 ha.

Zadania w dziedzinie oświaty, kultury i sportu

Wiejski Komitet Frontu Jedności Narodu zamierza w swej działalności poświęcać sporo miejsca rozwojowi oświaty i życia kulturalnego w Zakrzewie. Przy pomocy GRN i nauczycielstwa zorganizuje się szkolenie młodzieży w ramach SPR w celu podniesienia jej kwalifikacji rolniczych. W br. zgodnie z planem gospodarczym przeprowadzone zostaną remonty obiektów szkolnych i przedszkola.

Przeprowadzi się również dalszy remont Wiejskiego Domu Kultury, odnowienie elewacji, wymalowanie sali kinowej. Zakupi się także dalszy sprzęt i w miarę posiadanych środków — kurtynę na scenę. Na te cele przeznaczone zostaną środki z funduszu gromadzkiego.

Dom Kultury jest placówką skupiającą całość życia kulturalnego wsi. Dążyć się będzie poprzez instruktaż, zajęcia praktyczne i teoretyczne do dalszego podniesienia poziomu pracujących przy DK zespołów artystycznych, unowocześnienia

ich repertuaru zgodnie z zainteresowaniami młodzieży i społeczeństwa. Nasili się działalność rozrywkową w Domu Kultury oraz działalność oświatową poprzez organizowane konkursy czytelnicze i recytatorskie, zgaduj-zgadule, dyskusje nad książkami i filmami oraz programem telewizyjnym, spotkania z pisarzami i artystami itp. Zorganizuje się tutaj również zespół przysposobienia spółdzielczego. Nad wykonaniem tych wszystkich zadań czuwać będzie Związek Młodzieży Wiejskiej, który roztoczy patronat nad DK.

ZMW powoła również klub inteligencji wiejskiej, który prowadzić będzie działalność samokształceniową w odpowiednich formach oraz kulturalno-oświatową wśród społeczeństwa i młodzieży.

Przewiduje się także konieczność usprawnienia i nasilenia pracy miejscowej biblioteki nad propagowaniem czytelnictwa i książki przez różne formy; dotychczasowa bowiem działalność w tym zakresie jest niewystarczająca.

W celu szerszego upowszechnienia wśród naszej młodzieży wychowania fizycznego i sportu miejscowy LZS obok posia-

Na zdjęciu: remiza strażacka w Zakrzewie pow. Złotów. Wybudowano ją w czynie społecznym mieszkańców tej wsi z inicjatywy i przy czynnym udziale tutejszego komitetu Frontu Jedności Narodu. Wiejski Komitet FJN w Zakrzewie nie poprzestaje na dotychczasowych osiągnięciach i w planie działania na rok 1963 przewidział podjęcie wielu cennych przedsięwzięć zmierzających do podniesienia produkcji rolnej i realizacji czynów społecznych.

danych już sekcji sportowych założy nowe jak kolarską czy lekkoatletyczną. Dokona się również w czynie społecznym remontu na boisku piłkarskim i odda do użytku szatnię częściowo wykonaną w czynie społecznym przy udziale funduszy WKKFiT i GRN.

Rozwój działalności społecznej i aktywności politycznej mieszkańców wsi

Czołowym zadaniem społecznym wsi jest w dalszym ciągu udział w budownictwie szkół Tysiąclecia. Zakłada się, że roczny plan zbiórki na SFBS Zakrzewo wykona na dzień 22 lipca.

Dla zaktywizowania działalności społecznej i politycznej mieszkańców wsi WK FJN będzie ściśle współpracował z miejscowymi organizacjami politycznymi i społecznymi jak organizacja podstawowa PZPR i koło ZSL, organizacje młodzieżowe, KGW i in. W ramach tej współpracy rozwijać się będzie działalność polityczno-propagandową poprzez odczyty i pogadanki na aktualne tematy sytuacji w kraju i na arenie międzynarodowej, poprzez spotkania z działaczami, zebrania informacyjno-dyskusyjne itp.

Wiejski Komitet FJN będzie również ściśle współpracować z komisją konkursową konkursu „O najpiękniejszą i najgospodarniejszą wieś Ziemi Koszalińskiej”, w którym udział maksymalnej liczby mieszkańców wsi pozwoli na szerokie rozwinięcie czynów społecznych, podniesienie stanu estetyki i higieny na wsi.

Ważnym zadaniem w rozwijaniu aktywności społecznej i politycznej mieszkańców Zakrzewa jest systematyczna więź i współpraca z radami narodowymi, a także współdziałanie z nimi w realizacji zadań rozwoju gospodarczego wsi i podniesienia produkcji rolnej. KW FJN będzie się starał zacieśniać tę więź poprzez organizowanie spotkań wyborców z radnymi (opracuje się szczegółowy ich kalendarz), informowanie o realizacji słusznych postulatów ludności, o pracy rad gromadzkiej i powiatowej, przekazywanie uwag i wniosków ludności. Komitet współpracować będzie także ściśle z zespołami radnych GRN i PRN.

Realizacja nakreślonego planu działania będzie systematycznie kontrolowana na zebraniach WK FJN, które się będą odbywać raz na dwa miesiące.

WIEJSKI KOMITET
FRONTU JEDNOŚCI NARODU
W ZAKRZEWIE

Książkę przyjęto i wpisano

do kolekcji ... - poz. 1.187

data 3.03.92 podpis Jm-

